

Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Με την ευκαιρία που περνούσε από τη Θεσσαλονίκη η Πρόεδρος του Συνδέσμου μας κ. Άννα Θεοδοροπούλου, η Φεμινιστική Ένωση Μακεδονίας—Θράκης την παρακάλεσε να μιλήσει σε μια δημόσια συγκέντρωση που θα οργανώσαν ελίτηδες για την περίπτωση αυτή. Η κ. Θεοδοροπούλου δέχτηκε πρόθυμα και συγχρόνως συνεννοήθηκε με την κ. Νιρεβέ που ταξίδευε για την Αθήνα να σταματήσει κι' εκείνη μια μέρα στη Θεσσαλονίκη να μιλήσει κι αυτή στην ίδια συγκέντρωση. Το Δ. Συμβούλιο της Φ.Ε.Μ.Θ. και ιδιαίτερα η Δίδα Έλπίδα Αντωνιάδου και η κ. Ζωγράφου εργάστηκαν έντατικά και οργανώσαν στην αίθουσα της Μικρασιατικής λέσχης μια συγκέντρωση πυκνότητα την Κυριακή 10 Μαΐου στις 11 π. μ.

Η κ. Ζωγράφου, του βουλευτού Θεσσαλονίκης, παρουσίασε πρώτα την κ. Θεοδοροπούλου με θερμά κι' εγκάρδια λόγια.

Ο κοινός αγώνας που συνδέει τη Φ.Ε.Μ.Θ. με το Σύνδεσμο για τα δικαιώματα της γυναίκας, έχει δημιουργήσει στενότερους συναδελφικούς δεσμούς μεταξύ των πρωταγωνιστριών, της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

Η κ. Θεοδοροπούλου είχε πρώτα για τη μεγάλη χαρά που αισθανόταν αντιμετώπισης τις πρωτοπόρες της φεμινιστικής κίνησης της Μακεδονίας και αντιχούζοντις τις πρώτες γυναίκες της Ελλάδας που εξάσκησαν τα εκλογικά τους δικαιώματα και για την ικανοποίηση και την περηφάνεια που νιώθει για το πρώτο θετικό αποτέλεσμα του δεκάχρονου αγώνα του Συνδέσμου για τα δικαιώματα της γυναίκας. Την ίδια ικανοποίηση και περηφάνεια έχει κάθε δικαιώμα να αισθάνεται και η Φ.Ε.Μ.Θ. γιατί η συμμετοχή έστω και λίγων γυναικών στην εκλογή της 14ης Δεκεμβρίου οφείλεται ασφαλώς στην επιμονή των πρωτεργατριών της Φ.Ε. και προ πάντων της Γεν. Γραμματέας Δίδας Έλπίδας Αντωνιάδου που κατόρθωσε να υπερισχύσει τα άπειρα εμπόδια που τους έφεραν οι άομοδιες υπηρεσίες για την έγγραφη των γυναικών. Τα εμπόδια αυτά είναι γνωστά και στο Σ.Δ.Γ. γιατί πολλές φορές ζητήθηκε η ενέργειά του στο Υπουργείο των Εσωτερικών για να λείρουν τα εμπόδια αυτά. Ο Σ.Δ.Γ. προκάλεσε επανειλημμένες διασαφημιστικές εγκυκλίους του Υπουργείου για την έγγραφη των γυναικών στους εκλογικούς καταλόγους. Γι' αυτό κι οι 240 γυναίκες που γράφηκαν ήταν αληθινό κατορθώμα.

Η κ. Θεοδοροπούλου εξήγησε έπειτα ποιά είναι η άφορη που δεν είναι μεγαλύτερος ο αριθμός των γυναικών ψηφοφόρων. Πρώτα πρώτα η παιδική θάση της γυναίκας, που συνήθως, αιώνες τώρα να ζή, της δημιουργήσει μια ψυχροσύνη ιδιαίτερη, που κυριαρχεί ή αδιαφορία για το κοινωνικό σύνολο και η προσκόλληση στα άτομα και στενά οικογενειακά

συμφέροντα. Έπειτα η αντίθεση των αντρών που δε δικαιολογείται από τίποτα, παρά από ένα άοριστο φόβο για κάτι άγνωστο, για άγνωστα αποτελέσματα μιας νέας κατάστασης πραγμάτων, που η γυναίκα θα έχει μια ανδρώπινη αξία. Γι' αυτό πιστεύει πως η πείρα από την εκλογή της 14ης Δεκεμβρίου που η ψήφος των γυναικών ούτε την οικογένεια ανέτρεψε, ούτε δημιούργησε ταραχές και έκτροπα την ημέρα της εκλογής, θα είναι ένα σοβαρότατο επίχειρημα για να διαλυθούν αυτές οι αστήριχτες ανησυχίες. Ένας λόγος ακόμα είναι και η κρίση που περνά τελευταία το κοινοβουλευτικό πολίτευμα, που εκφυλλίζεται είτε σε δικτατορίες είτε σε πολιτικούς συνασπισμούς που το νοθεύουν και ξεπατούν το λαό. Κι όμως είδαμε τελευταία τη δύναμη που μπορεί να έχει σε μια δεδομένη στιγμή η ψήφος του λαού, αφού στην Ισπανία άλλαξε το πολίτευμα και γκεμίστηκε μια ισχυρή δικτατορία μόνο και μόνο με τα αποτελέσματα των δημοτικών εκλογών.

Αφού ανέφερε και άλλες διάφορες αιτίες που εμποδίζουν τη γυναίκα να λάβει πιο ενεργό μέρος στην πολιτική ζωή του τόπου, η κ. Θεοδοροπούλου, έπειτα καταλήγοντας πως «η γυναίκα στην Ελλάδα δεν έχει κανένα μέσο να εκφράσει τη θέλησή της. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι η ελληνίδα δεν έχει δική της θέληση.

»Σας ζωώ έοας, κυρίες μου, που είσαστε σήμερα εδώ, αν ήταν στο χέρι σας να ρυθμίσετε τον προϋπολογισμό του κράτους, που θα ξωδεύατε το δημόσιο χορήμα, σε σχολεία ή σε στρατώνες; σε βιβλία και σε συστάια ή σε κανόνια και μυδραλλιοβόλα;»

Τό πυκνό ακροατήριο με μια φωνή απάντησε:

«Σε σχολεία και σε συστάια».

»Γι' αυτή την ομαδική έκφραση της γυναικείας θέλησης γίνεται αυτές τις μέρες η Διάσκεψη της Ειρήνης στο Βελγιάδι, για αυτή θα σας μιλήσει και η κ. Καμίλ Νιρεβέ, μια αληθινή απόστολος της ιδέας της ειρήνης, γραμματέας της Διεθνούς Ένωσης των Γυναικών για την Ειρήνη και την Ελευθερία».

Αυτή σε περίληψη ήταν η δμιλία της κ. Θεοδοροπούλου, που χειροκροτήθηκε ζωηρότατα.

Μίλησε έπειτα η κ. Νιρεβέ αρχίζοντας από το πώς και τότε ιδρύθηκε η Διεθν. Ένωση για την Ειρήνη και την Ελευθερία. Στα 1915 αποφάσισαν μερικές γυναίκες που συναντήθηκαν στη Γενεύη να εργαστούν ενάντια του πολέμου. Το έργο τους ήταν δυσκολώτατο προ πάντων εκείνη την εποχή. Από τότε όμως δεν έπαυαν να αγωνίζονται για το ιδανικό τους. Δεν περίμεναν να είναι εύκολα τα ζητήματα για να τα καταπιάνονται. Χρόνια τώρα μιλεί ο κόσμος ολος για τον αποπλισμό, κι όμως τίποτα θετικό δεν έγινε ακόμα. Τι θα ήταν ένας σημερινός πόλεμος; Ένας πόλεμος επιστημονικός, ατμοσφαιρικός, αεροχημικός. Μια εξόντωση συνολική. Σ' έναν τέτοιον πόλεμο δεν υπάρχει τρόπος άμυνας. Ο καθηγητής

Langeven, πού αισθάνεται τὴν ἐπιστημονικὴν του εὐθύνην, δήλωσε ὅτι δὲν ὑπάρχει τρόπος ἀμύνης σὲναν τέτοιον πόλεμον. Μόλις βρεθῆ τὸ μέσον νά μυνθῆ κανεὶς ἐναντία σὲνα μέσον καταστροφῆς, ἐφευρίσκειται ἀμέσως ἄλλο πῶς καταστρεπτικὸ ἀκόμα. Γι' αὐτὸ δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ περιοριστῆ ὁ πόλεμος. Ὁ μόνος τρόπος εἶναι νὰ καταργηθῆ. Ἐπειτα αὐτὴ ἡ τρομερὴ ἀφαίμαξη ὄλου τοῦ πλοῦτου μιᾶς χώρας γιὰ πολεμικὰ παρὰσκευές. Ἀπὸ κάθε 100 δρ. πού πληρώνει γιὰ φόρους ὁ λαός, οἱ 20 μονάχα πηγαίνουν γιὰ σκοποὺς δημιουργικοὺς καὶ οἱ 80 πηγαίνουν σὲ ἐξοπλισμοὺς γιὰ μιὰ φανταστικὴ ἀσφάλεια τῆς χώρας.

Ὁ γνωστὸς καθηγητὴς Scelle εἶπε τελευτᾶ ὅτι ἓνα ἀπὸ τὰ χειρότερα ἀποτελέσματα τῶν ἐξοπλισμῶν εἶναι ὅτι αὐξάνουν τὸ φόβο, δημιουργοῦν τὴν ἀνησυχία. Σὲ μιὰ πόλιν καλὰ ὀργανωμένη δὲ βλέπει κανεὶς ἀδιάκοπα νὰ περιφέρονται χωροφύλακες ὀπλισμένοι καὶ εἶναι ἥσυχος ὁ κόσμος. Ἄν ὅμως δῆ ξαφνικὰ νὰ ἐμφανισθοῦν κανόνια καὶ μυδραλλιοβόλα ἀμέσως θὰ βάλει κακὸ στὸ νοῦ του καὶ θὰ φαντασθῆ πὼς ὑπάρχει κάποιος ἄμεσος κίνδυνος.

Ἐχομε ὑποχρέωση πρὸς τὰ παιδιά μας ἐμεῖς οἱ γυναῖκες νὰ ἐργαστοῦμε ἐντατικὰ γιὰ νὰ κινητοποιήσουμε τὴν κοινὴ γνώμη πρὸς τὸν ἀφοπλισμὸν, ὅπως μᾶς τὸ τόνισε ὁ ἄγγλος ὑπουργὸς κ. Χένδερσον. Πρέπει νὰ παρουσιάσουμε ἑκατομμύρια ὑπογραφές στὴ διακήρυξή μας, γιὰ τὸν ἀφοπλισμὸν. Καὶ πρέπει σὲ κάθε γωνίᾳ τῆς οἰκουμένης νὰ σχηματιστοῦν ἐπιτροπὲς πού νὰ ἐνεργήσουν γιὰ τὴν συγκέντρωση τῶν

ὑπογραφῶν. Καὶ οἱ εἰς ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα, πού τόσο δοκιμαστήκατε ἀπὸ τὸν πόλεμον δὲν πρέπει νὰ μείνετε πίσω. Ἐσεῖς οἱ πρῶτες ἑλληνίδες πού ψηφίσατε, δεῖξετε τὴ θέλησή σας νὰ παῦσει αὐτὸ τὸ ἐγκληματὸν δολοφονικὸ πού ὀνομάζεται πόλεμος».

Αὐτὴ σὲ σύντομη περίληψη ἦταν ἡ δμιλία τῆς κ. Νιρεβέ. Τὸ Συμβούλιον τῆς Φ. Ε., οἱ ἀντιπρόσωποι πολλῶν ἄλλων σωματείων γυναικείων καὶ ἀντρικῶν καὶ γενικὰ ὄλο τὸ ἀκροατήριον συγχάρηκε θεομὰ τίς δύο δμιλήτριες καὶ ἄρχισαν νὰ ὑπογράφουν ὄλοι τὰ δελτία γιὰ τὸν ἀφοπλισμὸν.

Τὸ ἀπόγευμα, στὸ σπῆτι τῆς κ. Ζωγράφου, συγκεντρώθηκαν ἀρκετὲς κυρίες, ἀντιπρόσωποι γυναικείων σωματείων. Ἐκτὸς τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Φ. Ε. Μ. Θ. ἔλαβαν μέρος στὴ σιηνὴ αὐτὴ συγκέντρωση οἱ κυρίες Ε. Καραϊωσηφίδου τοῦ Προσφυγικοῦ Φοίνικος, Ο. Βουτυρᾶ καὶ Σ. Βαλαγιάννη τοῦ Συλλόγου γονέων, Μ. Διαμαντοπούλου τῆς Χ. Ε. Ν. καὶ μερικὲς ἄλλες καὶ ἔπειτα ἀπὸ διαλογικὴ συζήτηση μὲ τὴν κ. Νιρεβέ ἀποφάσισαν νὰ σχηματίσουν μιαν ἐπιτροπὴν πού νὰ ἀντιπροσωπεύει ὄλα τὰ σωματεία καὶ πού θὰ ἀναλάβαινε νὰ συγκεντρώσει ὑπογραφές. Τόσο ἡ κ. Νιρεβέ ὅσο καὶ ἡ κ. Θεοδοροπούλου ἐμειναν κατενθουσιασμένες ἀπὸ τὸ θερμὸ ἐνδιαφέρον τῶν γυναικῶν τῆς Θεσσαλονίκης γιὰ τὰ μεγάλα αὐτὰ ζητήματα καὶ γιὰ τὴν ἐγκαρδιότητα καὶ τὴν θερμὴν φιλοξενία τοῦ Συμβουλίου τῆς Φ. Ε. Μ. Θ.

Αὔ. Θ.